

Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaava

Puskurivyöhykeselvitys

Lähtötietojen keruu ja vaihtoehtojen määrittely

Julkaisua voi tilata osoitteesta:

Espoon kaupunki
Kaupunkisuunnittelukeskus
PL 43
02070 ESPOON KAUPUNKI

Julkaisu verkossa: www.espoo.fi/kaavoitus

Tekijät:

Tanja Hämäläinen Erikoissuunnittelija
Mirkka Niemi Kaavoitusarkkitehti
Anne Pitkänen Yleiskaavateknikko
Tuija Siren Suunnitteluavustaja
Marita Streng-Nissi Suunnitteluavustaja

Paino: Espoon kaupungin Painatuskeskus 2010

Sisältö

1. Tausta ja toimeksianto	2
2. Työn tavoite	2
3. Puskurivyöhykkeen määritelmä ja rajaus	2
3.1 Määritelmä	2
3.2 Esimerkkejä muista puskuri- ja suojavyöhykkeen määritelmistä	3
3.3 Rajaus	4
4. Alueen nykyinen maankäyttö	4
4.1 Maanomistus ja olemassa oleva asuntokanta	4
4.2 Liikenneyhteydet	4
4.3 Virkistyskäyttö	5
4.4 Luonto- ja kulttuuriympäristöarvot	6
5. Voimassa olevat ja vireillä olevat kaavat	7
5.1 Maakuntakaava	7
5.2 Yleiskaava	7
5.3 Asemakaava	7
6. Suunnittelutarveratkaisut	8
7. Mahdollisia jatkotoimenpiteitä ja niiden juridinen merkitys	9
7.1 Maankäyttöä juridisesti ohjaavia keinoja puskurivyöhykkeen määrittelyyn	9
7.2 Muita suunnitelmia ja selvityksiä puskurivyöhykkeen määrittelyyn	10
8. Avoimia kysymyksiä puskurivyöhykkeen määrittelyssä	11
9. Lähteitä	12
10. Liitteet	12

1. Tausta ja toimeksianto

Kaupunkisuunnittelulautakunta tarkensi Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaavaehdotusta käsittelessä kokouksessaan alueen suunnittelutavoitteita. Yksi tarkennus koskee erityisen puskurivyöhykkeen määrittelyä Nuuksion Natura-alueen suuntaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöskohta 2.9.2009 kokouksesta: "1.5 Osayleiskaavan nähtävilläolon aikana asian vaatimaa valmistelua jatketaan ja tällöin erityisesti määritellään Pohjois-Espoon yleiskaavan ja Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunnon (15.6.2009) mukainen puskurivyöhyke osayleiskaava-alueen ja Nuuksion Natura-alueen välille."

Uudenmaan ympäristökeskus (nykyinen Uudenmaan ELY-keskus) toteaa 15.6.2009 Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaavan (jäljempänä Histan osayleiskaava) Natura-arviosta antamassaan lausunnossa, että Nuuksion Natura 2000 -alueen ja kaavaalueen välille tulee osoittaa riittävät puskurivyöhykkeet ja osayleiskaavaalueelle vetovoimaiset ja laadukkaat lähivirkistysalueet. Lisäksi maaston kulumisen ja häiriöiden vähentämiseksi suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota virkistyskäytön ohjaamiseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginhallituksen yhteinen Histan iltakoulu pidettiin 18.8.2009. Lautakunnan puheenjohtaja laati tilaisuudesta yhteenvedon, jossa määritellään alueen jatkosuunnittelun perusta.

- Osayleiskaava-alueella ja sen lähialueilla määritellään tarvittava ekologinen suojavyöhyke Nuuksion kansallispuiston suuntaan.
- Avoin maisematila ja metsäekologisten yhteyksien säilyttäminen sekä ekologinen ajattelu virkistystoimintoja kehitettäessä ovat tärkeitä.
- Hyvät kevyen liikenteen yhteydet sekä ulkoilu- ja latuverkot tulee rakentaa myös Nuuksion kansallispuiston suuntaan.
- Viheryhteydet ja luonto korostuvat alueen identiteetissä.

2. Työn tavoite

Työn tarkoituksena on vastata kaupunkisuunnittelulautakunnan 2.9.2009 tekemään päätöksen Nuuksion Natura-alueen ja Histan osayleiskaava-alueen välisen alueen määrittelystä puskurivyöhykkeeksi sekä Uudenmaan Ely-keskuksen Histan osayleiskaavan Natura-arviota koskevaan lausuntoon. Työssä kerätään lähtötietoja puskurivyöhykkeen sisällön määrittelemiseksi ja alueen rajaamiseksi sekä listataan olemassa olevat toimenpidemahdollisuudet jatkosuunnittelua tai tarkempia selvityksiä varten. Selonteko viedään tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle sekä Histan osayleiskaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvotteluun.

3. Puskurivyöhykkeen määritelmä ja rajaus

3.1 Määritelmä

Natura-alueen puskurivyöhykkeelle ei löydy lainmukaista tai muuta virallista määritelmää, eikä tiedossa ole ennakkotapauksia puskuri- tai suojavyöhykkeiden rajaamisesta Natura-alueille Suomessa. Ongelmana on tapauskohtaisuus, sillä aluerajaus ja suojelumääräykset määritellään kunkin alueen kohdalla erikseen suojeltavista luontoarvoista ja luonnontilasta riippuen. Luonnonsuojelulain mukaan hanke tai suunnitelma ei saa merkittävästi heikentää niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Laki koskee siis myös Natura-alueen ulkopuolelle sijoittuvia hankkeita ja maankäyttöä, joiden vaikutukset tulee tarvittaessa arvioida Natura-arvion tarveharkinnalla tai varsinaisella Natura-arviolla. Mahdollisen suojavyöhykkeen ja sen tarpeen määrittely jää siis tapauskohtaisesti tutkittavaksi.

Histan osayleiskaavaa varten teetettyjen inventointien perusteella puskurivyöhykkeellä on kahtalainen merkitys Nuuksion Natura-alueelle sekä Histan tuleville asukkaille. Alueen tulee toimia ulkoilu- ja virkistyskäytössä, mutta säilyttää myös merkityksensä ekologisen yhteytenä sekä suojavyöhykkeenä ympäröivän alueen lajistolle. Näin se täydentäisi Histan osayleiskaava-alueen virkistykseen ja ulkoiluun soveltuvaa sekä seudun ekologista toimintaa tukevaa viheralueverkostoa. Histan osayleiskaavan Natura-arviossa (2009) todetaan, että nykyinen Histan osayleiskaava-alueen ja Nuuksion Natura-alueen välinen, pääosin asumaton tai harvaan asuttu alue, toimii puskurivyöhykkeenä osayleiskaava-alueen asukkaiden ja muiden liikkujien luomalle liikkumispaineelle Natura-alueen suuntaan. Natura-arvion mukaan puskurivyöhykkeen maankäyttöä tulisi ohjata siten, ettei puskurivyöhykkeelle sijoitettaisi runsaasti uutta asumista. Lisäksi puskurivyöhykkeen virkistyskäyttö tulisi mahdollistaa toteuttamalla alueelle tarvittaessa myös ulkoilureitistöä.

Histan Natura-arviossa ja Eläinten kulkureittiselvityksessä (Eski 2009) päivitettiin maakunnallisten ja paikallisten ekologisten yhteyksien sijainti. Selvitysalueelle sijoittuva, pääosin rakentamaton metsäkaistale Pitkäjärven ja Sahajärven välissä todettiin molemmissa selvityksissä maakunnalliseksi pohjois-eteläsuuntaiseksi ekologiseksi yhteydeksi Nuuksiosta Nupurinlaaksoon ja Espoon keskuspuiston suuntaan. Niissä korostetaan, että yhteyden toimivuus tulee varmistaa myös jatkossa säilyttämällä metsäisiä alueita koko ekologisen yhteyden pituudelta ja välttämällä liiallista rakentamista. Lisäksi Turunväylän lajistolle aiheuttamaa estevaikutusta tulisi vähentää toteuttamalla Turunväylän alittava kulkuyhteys.

3.2 Esimerkkejä muista puskuri- ja suojavyöhykkeen määritelmistä:

Seuraavat esimerkit koskevat vaihtelevasti erityyppisiä luontokohteita, eikä niitä voi suoraan yleistää Nuuksion Natura-alueen puskurivyöhykkeen määrittelyyn. Ne antavat kuitenkin viitteen siitä millaisia määritelmiä luontokohteiden suojavyöhykkeille on annettu eri yhteyksissä.

- Kirjallisuustutkimus Espoon eteläosien yleiskaavatyötä varten. Arvio rakennemallien vaikutuksista Espoonlahden ja Laajalahden Natura 2000 -alueisiin. Pöyry 2002: Virkistyskäyttö lintuvesien ranta-alueilla häiritsee linnustoa sekä pesimä- että muuttoaikoina. Virkistyskäytön häiriöitä voidaan lieventää jättämällä riittävä suojavyöhyke asutuksen ja ranta-alueen väliin ja ohjaamalla virkistyskäyttö riittävän etäälle rannasta. Arvokkaimmilla alueilla suojavyöhykkeen tulisi olla vähintään noin 200 m leveä tai puustoisilla alueilla niin leveä, että kesäaikana puuston läpi ei ole näkyvyyttä.
- Yhteiseloä liito-oravan kanssa. Suomen ympäristö 20 | 2007: Puskurivyöhyke erottaa taajan asutuksen luonnonmukaisemmista alueista. Liito-oravan suojelussa myös elinympäristöjen ulkopuolisilla, taajaan asutukseen kytkeytyvillä ekologisilla puskurivyöhykkeillä on osaksi rakennettuakin merkitystä kaupunkiluonnossa alueina, jotka voivat tarjota merkittäviä resursseja lajistolle.
- Saaristomeren biosfäärialueen rajamuutos 14.10.2008. Kemiönsaaren kunnan järjestelytoimikunta: Saaristomeren biosfäärialueen puskurivyöhyke ei ole suojeltu alue, vaan sen tehtävänä on lieventää elinympäristöön aiheutuvia häiriöitä alueelta, jonka asutus on tiheämpi ja jonka kehitys on voimakkaampaa.
- Nuuksion kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma 2006: Kuntien omistamat laajat ulkoilualueet ympäröivät nykyisellään eräänlaisena puskurivyöhykkeenä Nuuksion kansallispuistoa, mikä on edistänyt kansallispuiston ja virkistysalueiden keskinäisen työnjaon kautta Nuuksion luonnonarvojen säilymistä ja monipuolisen luonnon virkistyskäytön kehittämistä Nuuksiossa. Nuuksion kansallispuiston ympäristön loma-asutuksen muuttuminen ympärivuotiseksi asumiseksi voisi aiheuttaa muutoksia kansallispuiston luontoon, maisemaan ja virkistyskäyttöön.

3.3 Rajaus

Selvitysalueena on Histan osayleiskaava-alueen, Kirkkonummen rajan, Nuuksion Natura-alueen, Nuuksion Pitkäjärven, Hakjärven luonnonsuojelualueen ja Hakjärven sekä Nupurin kylä-alueen rajaama alue (ks. liite 1). Selvitysalueeseen sisällytettiin kokonaisnäkemysten saamiseksi koko Histan osayleiskaava-alueen ja Nuuksion Natura-alueen välinen alue mukaan lukien Nuuksion Natura-alueen Hakjärven osa-alue. Kyseinen alue on sijaintinsa, mutta ei välttämättä ympäristöolosuhteidensa puolesta mahdollinen, puskurivyöhykkeeksi harkittava kokonaisuus. Alue on kooltaan noin 800 hehtaaria. Histan osayleiskaava-aluetta ei otettu mukaan tarkasteluun, sillä sen maankäyttö määritellään Histan osayleiskaavaprosessissa.

Nuuksion Natura-alueen puskurivyöhykkeen perusteellinen määrittelemisen edellyttäisivät laajemman, koko Nuuksion Natura-alueen laajuisen selvityksen laatimista. Tällöin kysymystä tulisi ratkoa yhteistyössä Vihdin ja Kirkkonummen kanssa. Erityisen puskurivyöhykkeen määrittelemisen edellyttäminen Nuuksion Natura-alueelle nostaa esiin kysymyksen Natura-alueiden tilanteesta yleensä ja niihin mahdollisesti jatkossa kohdistuvista selvityspaineista mahdollisten suojavyöhykkeiden osalta. Tästä näkökulmasta voisi olla tarpeen selvittää myös muiden Espoon Natura-alueiden tilanne. Seudullinen selvitys esimerkiksi maankuntakaavatyön yhteydessä vastaisi samalla eri kuntien suunnittelukysymyksiin maankäytön tiivistyessä Natura-alueiden ympäristöissä.

4. Alueen nykyinen maankäyttö

4.1 Maanomistus ja olemassa oleva asuntokanta

Selvitysalueen maanomistus on hyvin pirstaloitunut ja pääasiassa yksityistä. Alueella on nykyisellään noin 480 kiinteistöä ja noin 580 maanomistajaa. Espoon kaupungin omistuksessa on yhteensä noin 37 hehtaaria pieniä alueita Siikajärvellä, Brobackassa ja Nupurissa.

Selvitysalueella on olemassa olevaa asunto- ja loma-asuntokantaa Suolaaksossa Nuuksion Natura-alueen tuntumassa, Siikajärven rannalla, Soittilassa, Hankalahdessa Nuuksion Pitkäjärven länsirannalla, Sahajärven rannalla ja Brobackassa. Asuin- ja loma-asuinrakennuksia on yhteensä noin 330. Rakennetut alueet sijaitsevat pääosin Espoon pohjoisosien yleiskaavan, osa I AT-, AP- ja RA-alueilla.

4.2 Liikenneyhteydet

Selvitysalueella on harva tieverkosto. Alueelle sijoittuva Brobackantie ja Nuuksiontie ovat valtion yhdystieitä. Muut selvitysalueen tiet ovat yksityistieitä, sillä aluetta ei ole asemakaavoitettu.

Histan osayleiskaava-alueelta on tällä hetkellä suoraan Kirkkonummen suuntaan kaksi kokoojakatutasoista yhteyttä Naruportin ja Kolmirannan kautta. Naruportin yhteyttä pitkin pääsee Pikaraisten-Haaversopakon tuntumaan, joka on Nuuksion Natura-alueen Kirkkonummen puoleista osaa. Histan osayleiskaavaehdotuksen mukaisilla liikennejärjestelyillä mahdollistetaan Siikajärven ympäri kiertävän linja-autoliikennereitin toteuttaminen, mikä helpottaisi linja-autoliikennöintiä Siikajärven tuntumassa ja palvelisi myös kulkua kansallispuiston yhdelle sisääntuloportille Siikaniemessä. Osa tästä linja-autoliikennereitistä sijoittuisi Vihdin ja Kirkkonummen puolelle. Mahdollisen Siikajärven kiertävän linja-autoliikenneyhteyden tarpeet konkretisoituvat Veikkolan maankäyttösuunnitelmien kehityksessä.

4.3 Virkistyskäyttö

Selvitysalueen virkistyskäyttö perustuu nykyisellään retkeilyyn ja ulkoiluun ilman rakennettuja virkistyspalveluja. Lisäksi Espoon pohjoisosien yleiskaavojen osat I ja II mukaan ulkoiluun, virkistys- ja urheilukäyttöön tarkoitettuja alueita on selvitysalueesta melko pieni osa, noin 10 %. Yleiskaavojen virkistysalueilla sallitaan edellä mainittuihin toimintoihin liittyvä rakentaminen sekä maa- ja metsätalouden harjoittaminen ja sitä palveleva rakentaminen. Sen sijaan asuminen lisääminen ja loma-asuntojen muuttaminen ympärivuotiseksi on kielletty. Selvitysalueella sijaitsevat virkistysalueet on tarkoitettu erityisesti ulkoilu- ja retkeilytoimintaan.

Yli puolet (n. 55 %) selvitysalueesta on yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Se on ensisijaisesti maa- ja metsätalouden harjoittamiseen varattua aluetta, jolla on mahdollista lisätä asuntojen lukumäärää suunnittelutarveratkaisuperiaatteiden mukaisesti. Näillä alueilla sallitaan myös yleistä virkistys- ja ulkoilutoimintaa palveleva rakentaminen. Virkistyskäyttö on kuitenkin rajoitettua maa- ja metsätalousalueilla. Virkistysalueilla ja maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla ulkoilua voi harjoittaa jokamiehenoikeuden nojalla, muistaen kuitenkin rajoitukset mm. pihapiirien sekä peltöjen käytöstä virkistykseen. Muut selvitysalueen yleiskaava-alueet on varattu pääkäyttötarkoitukseltaan muuhun käyttöön; pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi, kyläalueeksi, loma-asuntoalueeksi, julkisten palveluiden ja hallinnon alueeksi sekä suojelualueeksi. Niillä ulkoilu- ja virkistystoiminta on yleiskaavojen mukaan sallittua, mikäli se ei haittaa alueen pääkäyttötarkoitusta. Käytännössä etenkin asuntoalueilla harjoitettava virkistystoiminta vaatii asuntoalueiden sisäisen virkistysalueverkoston suunnittelua ja rakentamista, mikä on asema-kaavoituksella ratkaistava asia.

Selvitysalueella ei tällä hetkellä sijaitse rakennettuja ulkoilureittejä. Pohjoisosien yleiskaavoissa on esitetty ohjeellinen pääulkoilureitistö, joka on määritelty ensisijaisesti ulkoilukäyttöön tarkoitetuksi kevyen liikenteen väyläksi. Ne voivat toimia myös luontopolkuina sekä maa- ja metsätalouden huoltoajoteinä. Pääulkoilureitit kulkevat selvitysalueella Sahajärveltä Hankalahdelle ja Koivumäestä Siikajärven kautta Suolaaksoon. Tärkeimpinä tavoitteina reitistön suunnittelussa ovat yhteydet asuntoalueiden, lähivirkistysalueiden, ulkoilu- ja retkeilyalueiden sekä ulkoilukeskusten välillä. Yhteyksien ohjeellisuus merkitsee, että reittien sijaintia ja käyttöä tarkoitusta tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

Espoon keväällä 2008 hyväksytyssä ulkoilureittien yleissuunnitelmassa ei ole esitetty uusia ulkoilureittejä selvitysalueelle. Sen sijaan Histan osayleiskaava-alueelle uusia ulkoilureittejä on esitetty jo olemassa olevan Heinäslammen kuntopolun ohella. Histan osayleiskaavaan suunnitellut ulkoilureitit täydentävät ulkoilureittien yleissuunnitelman ulkoilureittiverkostoa. Metsähallitus on suunnitellut Solvallon luontokeskukseen johtavia ulkoilureittejä Nuuksion Pitkäjärven länsirannalle Natura-alueen puolelle sekä venereittiä Nuuksion Pitkäjärven poikki Solvallaan. Suunnitelmat sijoittuvat selvitysalueen ulkopuolelle sen rajan tuntumaan.

Histan Natura-arviossa arvioitiin osayleiskaavan mukaisen rakentamisen vaikutuksia Natura-alueelle suuntautuvaan virkistystoimintaan. Arviossa viitattiin luonnon virkistyskäytön tutkimukseen, jonka mukaan valtaosa ulkoilukerroista suuntautuu kodin välittömään läheisyyteen. Ulkoilijat suosivat rengasmaisia reittejä ja palvelutasoltaan korkeatasoisia, rakennettuja ulkoilureittejä. Histan tulevien asukkaiden arvioitiin siten liikkuvan suurimmaksi osaksi kaava-alueen virkistysalueverkostossa; asunnon läheisyydessä olevilla jalankulku- ja pyöräteillä sekä osayleiskaavan viheralueilla, joiden palvelutaso suunnitellaan korkeaksi. Mm. valtakunnallinen pyörämatkailureitti kulkee nykyistä Heinästietä pitkin jatkaen matkaa Siikajärventietä pohjoiseen. Reitti jatkuu Vihdin puolella Vanhalle Porintielle. Osayleiskaava-alueen ulkoilureiteiltä on myös suunniteltu yhteys eritasoliittymän kautta Kirkkonummen Kauhalan ulkoilun alueen suuntaan.

Osa Histan tulevien asukkaiden arki- ja luontoliikunnasta tulee Histan Natura-arvion mukaan suuntautumaan myös Nuuksion Natura-alueelle, pääasiassa kansallispuiston ulkoiluun tarkoitettuille palvelualueille kuten Haukkalammen ympäristöön, jotka on varustettu monipuolisilla palveluilla ja reittiverkostolla. Haukkalammen alueelta on yhteydet myös Kirkkonummen ja Vihdin puolelle polkuverkostoa myöten.

4.4 Luonto- ja kulttuuriympäristöarvot

Selvitysalueen luonto-, maisema- ja ympäristöarvoja on tutkittu laajempien inventointien yhteydessä. Tätä selvitystä varten ei ole tehty erillisiä inventointeja selvitysalueella. Luonnonsuojelulain perusteella suojeltavista luontoarvoista alueella, Hakjärven länsipuolelle, sijaitsee Mariliinan vuonna 2008 perustettu luonnonsuojelualue. Lisäksi selvitysalueella esiintyy liito-oravaa, lähinnä alueen pohjoisosissa. Muista suunnittelussa huomioon otettavista luonto- ja ympäristöarvoista alueella sijaitsee geologisia kohteita, perinneympäristöjä sekä muita, mm. paikallisesti arvokkaita kohteita.

Geologiset kohteet on inventoitu 2006 ja niistä valtakunnallisesti arvokas Jäniskallion kalliose-länne ja Brobackan hiidenkirnu sijoittuvat selvitysalueelle. Selvitysalueen pohjoisosa rajautuu Romvuoren-Rajakallion arvokkaaseen kallioalueeseen. Espoon perinneympäristöt on inventoitu 2003. Hankalahden ja Maulan laitumien laadultaan erittäin merkittäviksi perinneympäristöiksi sekä Sahajärven niityn merkittäväksi perinneympäristöksi luokiteltu kohde sijaitsevat selvitys-alueella. Muita arvokkaita kohteita alueella ovat paikallisesti arvokas Sahajärven lehtokorpi, Sahaojan puronvarsiympäristön ja Brobackantien varren lehtipuumetsikön muodostama, luon-to-, maisema- ja kulttuurihistoriallisesti arvokas Sahaojan laakso sekä varsin luonnontilaisena säilynyt Nupurin lehtopurolaakso. Kohteiden tila on tarkistettu viimeksi vuonna 2003 Muutok-set Espoon arvokkailla luontokohteilla -selvityksessä. Kattavan kuvan saamiseksi selvitysalueen luontoarvoista luontoinventointeja tulisi päivittää ja täydentää etenkin lajistonselvitysten osalta.

Suurin osa Nuuksion Natura-alueesta on perustettu kansallispuistoksi. Kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa kansallispuiston alue on jaettu käyttötarkoituksen mukaisiin vyöhyk-keisiin. Siikajärven takana Siikarannassa, lähinnä Histan osayleiskaava-alueella, sijaitseva alue on määritelty käytön keskittymäalueeksi. Se on vilkkaan luonto-opastuskäytön aluetta, jonne pyritään ohjaamaan suurimmat kävijävirrat. Osayleiskaava-alueen pohjoispuolella, Oralam-men-Romvuoren alueella on nähtävyydösosa. Nähtävyydösosa on rauhallisempaa retkeilyaluetta, harvakseltaan viitoitettua eikä sinne ole tarkoitus rakentaa enempää teitä tai rakennuksia. Nähtävyydösosan tarkoituksena on liittää käytön keskittymäalueet toisiinsa ja purkaa niiden kävijäpainetta.

Valtioneuvoston 1.6.1989 tekemän Nuuksion järviylänpäättöksen likimääräisen rajauksen mukaan ulkoilun ja luonnonsuojelun tarkoituksiin kehitettävä Nuuksion järviylänpäättöalue ulottuu selvitysalueelle. Samassa yhteydessä valtioneuvosto päätti järviylänpäättöalueen tarkemmasta määrittelystä kuntien yleiskaavoituksen yhteydessä. Espoon pohjoisosien yleiskaavojen osien I ja II liiteaineistoksi tehdyssä Nuuksion alueen kehittämis- ja hoitovyöhykkeet-kartassa tämän työn selvitysalue on määritetty erämaan vaihteluvyöhykkeeksi.

Kulttuuriympäristöarvoista alueelta on tiedossa muinaisjäännöksistä Nuuksion Pitkäjärven eteläpäässä sijaitsevat Jäniskallion kalliomaalaus, Brobackan kivikautinen asuinpaikka, ja mai-semallisina kokonaisuuksina säilyneet keskiaikaiset kylämäet Sahaojan itä- ja länsipuolella.

Nuuksion kylämaisema Nuuksion Pitkäjärven eteläpäässä on maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä (Rakennettu Uusimaa 2007). Nuuksion maisemakokonaisuus käsittää erityisesti Maulan ja Heikkilän rakennusryhmät ja niiden itäpuolella aukeavan peltomaise-man, purolaakson voimalaitos- ja myllyraunioineen ja kivilaittoineen ja puron molempia rantoja seurailevat vanhat kylätiet. Hieman erillisen kokonaisuuden muodostavat Brobackan ja Herr-backan 1700-luvun lopun uudistalojen muodostama maisema sekä kyläkeskuksen ulkopuolelle siirretty Konungsin talo.

5. Voimassa olevat ja vireillä olevat kaavat

5.1 Maakuntakaava

Alueella on voimassa ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistama Uudenmaan maakuntakaava. Selvitysalueen eteläosa on maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueena, joka sisältää yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen, palvelu- ja työpaikka-alueet sekä muut rakentamisalueet. Maa- ja metsätalousalueet voidaan kuitenkin tarvittaessa säilyttää ennallaan.

Suurin osa selvitysalueella on maakuntakaavassa alueena, jolle ei ole määritelty erityistä käyttötarkoitusta. Maakuntakaavan kehittämissuosituksien mukaan tällaiselle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kunnan tarpeiden mukaan osoittaa merkitykseltään paikallisena kaikkia maankäyttömuotoja, kun virkistys-, ekologiset, kulttuuri-, maisema- sekä maa- ja metsätaloudelliset arvot otetaan huomioon. Siikajärven itäpuolelle on lisäksi merkitty viheryhteystarve-merkintä, jolla on tarkoitus säilyttää virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, maisema-arvot, arvokkaat luontokohteet ja lajiston liikkumismahdollisuudet.

5.2 Yleiskaava

Selvitysalue sijoittuu ympäristöministeriön 27.6.1996 vahvistaman Espoon pohjoisosien yleiskaava osa I alueelle. Alueen pohjoisosissa on pieniä alueita ympäristöministeriön 11.1.1999 vahvistaman pohjoisosien yleiskaava osa II puolella. Selvitysalue sijoittuu lähinnä pohjoisosien yleiskaavan osa I alueelle, jossa se on pääsääntöisesti maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) sekä virkistysaluetta (V). Alueelle on lisäksi osoitettu loma-asuntoaluetta (RA), kyläaluetta (AT), pientalovaltaista asuntoaluetta (AP), julkisten palveluiden ja hallinnon aluetta (PY), luonnonsuojelualuetta (SL2) sekä muinaismuistoalue ja -kohde (SM1). Nuuksion kylämaisema on merkitty kulttuurihistoriallisesti merkittävänä ympäristönä. Pohjoisosien yleiskaavan osa II puolella selvitysalue on osoitettu virkistysalueeksi (V1).

Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaavaa laaditaan selvitysalueen eteläpuolelle. Tavoitteena on saada osayleiskaavaehdotus kaupunginvaltuuston käsittelyyn vuoden 2010 loppuun mennessä.

Nuuksion Pitkäjärven länsirannan rakennuspaikkaselvitys 2009 kattaa pääosan selvitysalueesta. Siinä tutkittiin alueen maankäyttöä, ympäristöä ja asutushistoriaa suunnittelutarvakaistujen valmistelun näkökulmasta. Selvityksen mukaan rakentamispaineet ovat tutkitun alueen osalta varsin vähäiset muuhun Espooseen verrattuna. Selvityksen mukaan alueella on vielä käyttämättömiä, teoreettisia rakentamismahdollisuuksia. Mahdollinen lisärakentaminen suositellaan ohjattavaksi olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Selvityksessä esitetään kylä- tai rantaosayleiskaavan laatimista tarvittaessa yhdeksi vaihtoehdoksi alueen mahdollisen lisärakentamisen ohjaamiseen.

5.3 Asemakaava

Selvitysalueella ei ole voimassa olevia tai vireillä olevia asemakaavoja. Selvitysalueen lähistöllä sijaitsevat Nupurinkartanon, Nupurinkallion, Solvallon ja Solvalla IIA:n asemakaavat. Nupurinkartanon asemakaava on kaupunginvaltuuston 23.2.2009 hyväksymä, mutta kaavasta on valittu eikä se ole vielä lainvoimainen. Kaavassa alueelle suunniteltiin pientalovaltaista asumista. Nupurinkallion asemakaavaan laaditaan valmisteluaineistoa. Asemakaavan tavoitteena on olemassa olevan pientalovaltaisen rakentamisen täydentäminen asuinrakentamisella. Solvalla IIA on kaavaehdotusvaiheessa. Solvallon asemakaavan muutos on hyväksytty 15.12.2009 ja sai lainvoiman 10.2.2010. Solvallon asemakaavoilla on tarkoitus mahdollistaa Nuuksion luontokeskuksen rakentaminen Solvallon urheilupuiston yhteyteen.

Nupurintien kehityskuvan läntinen osa ulottuu selvitysalueen tuntumaan. Se on esitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 7.5.2008. Työssä laaditaan maankäytön perusrakennetarkastelut sekä liikenteelliset, kunnallistekniset ja palveluverkkoselvitykset.

6. Suunnittelutarveratkaisut

Selvitysalueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja eivätkä Espoon pohjoisosien yleiskaavat toimi suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena. Näistä syistä alueelle rakentaminen vaatii suunnittelutarveratkaisun ja/tai poikkeamispäätöksen hakemista ennen rakennusluvan hakemista. Poikkeamispäätös tarvitaan maankäyttö- ja rakennuslaista tai sen nojalla annetuista säännöistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista poikkeamiseen.

Nuuskion Pitkjärven rakennuspaikkaselvityksessä 2009 laskettiin uusien asuin- ja loma-asuinrakennusten teoreettiset rakentamismahdollisuudet ja niitä täydennettiin 2010 kattamaan koko selvitysalue. Tiedot on laskettu yleiskaavamääräysten ja kaupunkisuunnittelulautakunnan 8.4.2008 Espoon pohjoisosien yleiskaavojen AP- ja AT-alueille päättämien suunnittelutarveratkaisuperiaatteiden mukaisesti. Nämä periaatteet lisäävät teoreettista / laskennallista asuntojen lukumäärää etenkin Brobackan alueella, jossa yleiskaavan AP-alueiden teoreettinen / laskennallinen asuntojen lukumääräpotentiaali on huomattava. Suunnittelutarvealueella laskennallinen rakentamisen määrä on sidottu kiinteistön kokoon. Laskenta perustuu pohjoisosien yleiskaavojen hyväksymisajankohtien (Espoon pohjoisosien yleiskaava osa I 19.1.1994 ja pohjoisosien yleiskaava osa II 17.6.1996) kiinteistöjaotukseen.

Tarkastelun tuloksena uusien asunto- ja loma-asuntojen teoreettinen lukumäärä selvitysalueella on maksimissaan 170 asuntoa. Kyse on suuntaa antavasta lukumäärästä ja lupaharkinnan mukainen suunnittelutarveratkaisujen ja/tai poikkeamispäätösten määrä alueella tulisi olemaan tätä pienempi. Jokaisen hankkeen tilanne tutkitaan tapauskohtaisesti ja haetun rakentamisen määrä ja laatu harkitaan maankäytölliset olosuhteet huomioon ottaen. Rakentamista ohjaavat lisäksi muun muassa rakennuspaikan sijainti ja sen ominaisuudet, liikennemelu tai luonto- ja kulttuuriarvot sekä muut ympäristöarvot. Erityisesti Brobackan AP-alueilla laskennallinen asuntojen lukumäärä on harkinnanvaraista asuntojen lukumäärää huomattavasti korkeampi, sillä nykyiset lupaperiaatteet lisäävät asuntojen laskennallista lukumäärää huomattavasti. Ottaen huomioon Brobackan AP-alueiden nykyinen asuntojen lukumäärä sekä laskennallinen asuntojen lisärakentamismahdollisuus, Brobackan aluetta ei siis voida pitää samalla tavalla toimivana ekologisena ja virkistyskäytön mahdollistavana puskurivyöhykkeenä kuin selvitysalueen laajempia metsäisiä alueita.

Selvitysalueelle vuodesta 2000 lähtien haettujen suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten määrä on kaikkiaan 61 kappaletta. Niistä 51 on annettu myönteisenä tai ehdollisena ja 10 kielteisenä. Määrä on 1,4 % kaikista Espoon suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöshakemuksista ja suoraan pinta-alaan suhteutettuna pienempi kuin Espoossa keskimäärin ottamatta kuitenkaan kantaa alueiden yleiskaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen. Käsiteltyjen lupien määrä on ollut suhteellisen tasainen, 2-7 lupaa vuosittain vuodesta 2000 lähtien. Selvitysalueen rakentamispaineet ovat suunnittelutarveratkaisuhakemusten valossa tällä hetkellä pienet. Alueen maanomistajien mahdollisista suunnitelmista ei kuitenkaan ole tarkempaa tietoa.

7. Mahdollisia jatkotoimenpiteitä ja niiden juridinen merkitys

Selvitysalue sijoittuu Histan osayleiskaava-alueen ja Nuuksion Natura-alueen väliin ja siten Histan osayleiskaava-alueen ulkopuolelle. Histan osayleiskaavan yhteydessä on mahdollista määrittellä jatkotoita asiaan liittyen, mutta ei tehdä varsinaista päätöstä selvitysalueen maankäytöstä. Jos puskurivyöhykkeestä halutaan saada aikaan juridisesti sitova päätös, se edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain mukaista kaavoitusmenettely- ja vuorovaikutusprosessia. Pelkän taustaselvityksen tekeminen alueelle ei vielä sido alueen tulevaa maankäyttöä. Maakuntakaava ja Espoon pohjoisosien yleiskaavat jäisivät tällöin edelleen alueen keskeisiksi maankäyttöä ohjaaviksi suunnitelmiksi. Puskurivyöhykkeen tarkemman määrittelyn käynnistäminen Espoon alueella omana kaavahankkeenaan vaatii kaupunkisuunnittelulautakunnan toimeksiannon.

Seuraavassa on koottu yhteen toimenpidemahdollisuuksia puskurivyöhykkeen määrittelemiseksi. Ne ovat oikeusvaikutuksiltaan erilaisia ja ohjaavat siten maankäyttöä eri voimakkuudella. Toimenpiteet eivät ole välttämättä vaihtoehtoisia, vaan tarvittaessa myös toisiaan täydentäviä.

7.1 Maankäyttöä juridisesti ohjaavia keinoja puskurivyöhykkeen määrittelyyn:

- **Puskurivyöhykkeen määrittely Uudenmaan maakuntakaavassa:** Uudenmaan maakuntakaavaa uudistettaessa Natura-alueiden mahdolliset puskurivyöhykkeet, niiden rajauseriaatteen ja käyttötarkoitus määritellään samalla seudullisesti. Espoo voi tuoda näkökulman esiin esimerkiksi maakuntakaavan 2. vaihemaakuntakaavan valmistelutyön yhteydessä.
- **Espoon pohjoisosien yleiskaavojen päivittäminen:** Kaavojen päivittämisen yhteydessä määritellään samalla Nuuksion Natura-alueen puskurivyöhykkeen rajauseria ja maankäyttö. Tällöin puskurivyöhyke on mahdollista määrittellä koko Espoon osalta. Pohjoisosien yleiskaavojen päivittämistarpeeseen on viitannut myös Uudenmaan Ely-keskus Histan kaava-aineistosta antamassaan lausunnossa. Yleiskaavojen päivittämistyötä ei ole Espoon kaavoitusohjelmassa 2010-2013. Sen sijaan kaavoitusohjelmaan on kirjattu pääkaupunkiseudun yhteisen kehityskuvan valmistelutyö, joka on osa Helsingin seudun yhteistä visiota 2050. Yleiskaavojen päivittämistä ajankohtaisemmaksi saattaa siis tulla pääkaupunkiseudun yhteisen yleiskaavatyön aloittaminen. Vihti ja Kirkkonummi eivät kuitenkaan ole mukana pääkaupunkiseudun kehityskuvan valmistelussa.
- **Suunnittelutarveratkaisuperiaatteiden määrittelemisen uudestaan:** Erikseen rajattavan puskurivyöhykkeen rakentamisalueille määritellään uudet, tiukemmat periaatteet suunnittelutarveratkaisujen osalta ja ne päätetään voimaan erikseen määrittelylle alueelle. Se mahdollistaisi lisärakentamisen tiukemman säätelyn ilman kaavamuutoksia. Selvitysalue on nykyisellään suurimmaksi osaksi yleiskaavan maa- ja metsätalousaluetta, jolla noudatetaan yleiskaavan mukaisia lupaperiaatteita. Periaatteita laadittaessa tulee kuitenkin huolehtia, että maanomistajien tasapuolinen kohtelu ei vaarannu.
- **Pohjois-Espoon kylä- ja rantaosayleiskaavat -selvitys:** Kaavoitusohjelmaan 2010-2013 kirjatussa selvityksessä tutkitaan Pohjois-Espoon yleiskaavan osan II alueella rakennuslupien myöntämiseen oikeuttavien kylä- ja rantaosayleiskaavan lähtökohtien ja tavoitteiden laatimista. Kaavoilla pyritään ohjaamaan rantarakentamista, hallittua hajarakentamista, maa- ja metsätalousalueita ja virkistyskäyttöä. Mitoituksen tulee olla määrältään, laadultaan ja mittakaavaltaan kyläasutuksen tyyppiselle maankäytölle soveltuvaa. Nuuksion Pitkäljärven länsipuolelle jo tehty Nuuksion Pitkäljärven rakennuspaikkaselvitys (2009) palvelee osittain työn pohjana. Kylä- ja rantaosayleiskaavat -selvitys laaditaan pohjoisosien yleiskaavan osa I puolelle koskemaan myös tämän työn selvitysalueita. Lopputuotteena saadaan selvitystietoa uusien kyläosayleiskaavojen tarpeellisuudesta. Varsinaisen kaavoituksen käynnistäminen vaatii erillisen päätöksen.

- **Osayleiskaavan laadinta:** Yleiskaava voidaan laatia oikeusvaikutteisena tai ilman maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamia oikeusvaikutuksia. Oikeusvaikutteisia viherosayleiskaavoja ollaan laatimassa Jyväskylään ja Kouvolaan. Koko kuntaa koskevia oikeusvaikutteisia viherkaavoja ei Suomessa ole voimassa. Turussa laaditaan parhaillaan "viherkaava"-nimellä yleiskaavan oikeusvaikutteista liitekarttaa, joka osoittaa viheralueiden suunnitellun maankäytön ja sisältää viheralueita koskevat yleiskaavamerkinnät ja -määräykset. Tästä yleiskaavan oikeusvaikutteisesta liitekartasta ei laadita itsenäistä osayleiskaavaa, vaan se hyväksytään aikanaan yhdessä Turun yleiskaava 2025 kanssa. Oikeusvaikutuksettomia vihersuunnitelmia tai -selvityksiä on laadittu mm. Vantaalla, jossa on tehty viheralueselvitys 2002 yleiskaavan tarkistuksen lähtökohta-aineistoksi. Espoon eteläosien yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu koko kaupungin kattava Espoon kaupungin viher- ja vapaa-aluejärjestelmä (1995), jonka tarkoituksena on ollut osoittaa olemassa olevat mahdollisuudet viheralueiden turvaamiselle ja kehittämiselle. Viher- ja vapaa-aluejärjestelmä pohjautuu silloiseen olevaan tilanteeseen sekä yleiskaavojen (yleiskaava 1988, Pohjoisosien yleiskaava osa I ja osa II) maankäyttövarauksiin.

Selvitysalueelle laaditaan oikeusvaikutteinen osayleiskaava tai selvitys pääkaupunkiseudun yhteisen yleiskaavan laatimisen tai Espoon pohjoisosien yleiskaavojen päivittämisen lähtötietoineistoksi. Viherosayleiskaava käsittää viheralueet eli tarkastelun ulkopuolelle jäävät yleiskaavojen AT-, PY-, ja RA-alueet. Viherkaavalla painotetaan alueen merkitystä virkistys- ja ulkoilukäytössä sekä ekologisenä alueena. Viherkaavan laatiminen oikeusvaikutteisena osayleiskaavana edellyttää maankäyttö- ja rakennuslain mukaista kaavoitusmenettely- ja vuorovaikutusprosessia.

7.2 Muita suunnitelmia ja selvityksiä puskurivyöhykkeen määrittelyyn:

- **Espoon seudullisten ja keskeisten paikallisten ekologisten ja virkistysyhteyksien nykytilan ja kehittämisedellytyksien selvitys:** Kaavoitusohjelmaan 2010-2013 kirjattu työ on mahdollista laatia Nuuksion Natura-alueen lähialueille ja selvittää ulkoilu- ja virkistystoiminnan sekä ekologisten toimintojen yhdistämistä suojavyöhykkeen muodostamiseksi Natura-alueelle. Lopputuloksena saadaan lisätietoa suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten lupaharkintaan sekä tausta-aineistoa niin mahdolliseen pääkaupunkiseudun yhteisen kehityskuvan laadintaan kuin pohjoisosien yleiskaavojen päivittämistä varten. Voimassa olevat yleiskaavat jäävät kuitenkin edelleen maankäyttöä ohjaaviksi lainvoimaisiksi maankäytön suunnitelmiksi. Jos selvityksen halutaan palvelevan pääkaupunkiseudun yhteisen kehityskuvan laadintaa, se tulee laatia yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.
- **Espoon, Kirkkonummen ja Vihdin yhteinen maankäytön selvitys:** Laaditaan yhteinen selvitys koko Nuuksion Natura-alueen rajavyöhykkeellä vireillä olevista maankäytön suunnitelmista, erilaisista rajavyöhykkeeseen kohdistuvista käyttötarpeista sekä virkistyskäyttöön soveltuvista muista alueista Nuuksion lähialueilla. Selvitys luo kokonaiskuvan tilanteesta ja toimii tausta-aineistona jatkosuunnitteluun.
- **Kysely asukkaille alueen kehittämistoiveista:** Pirstaleisen ja pääasiassa yksityisen maanomistustilanteen vuoksi maanomistajien kuuleminen puskurivyöhykkeen määrittelyn yhteydessä on tärkeää etenkin jos alueen maankäyttöön esitetään muutoksia tai rajoituksia, jotka vaikuttavat olennaisesti maanomistajien tilanteeseen. Kyselyllä saadaan lisätietoa alueen kehittämistarpeista alueen jatkosuunnittelun tueksi.

8. Avoimia kysymyksiä puskurivyöhykkeen määrittelyssä

- Rakentamispaineet ovat tehtyjen suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöshakemusten valossa pienet eli tästä näkökulmasta tarvetta alueen kaavoittamiselle ei tällä hetkellä ole. Histan kaavahankkeen yhteydessä saatu epävirallinen palaute kertoo toisaalta maanomistajien haluttomuudesta myös virkistyskäytön osoittamiseen alueelleen. Lisäselvityksiä maanomistajien preferensseistä siis tarvittaisiin.
- Puskurivyöhykkeen tai muun suojavyöhykkeen määrittelemisen Natura-alueelle on Suomessa uutta eikä valmiita esimerkkejä ole käytettävissä. Natura-alueita koskevan lainsäädännön asettamat velvoitteet on täytetty Histan osayleiskaavahankkeen osalta laadittaessa Nuuksion Natura-arvio ja Uudenmaan Ely-keskuksen hyväksyessä sen. Yleisesti hyväksytty lopputulos Nuuksion Natura-alueen puskurivyöhykkeen määrittelyssä vaatii siis neuvotteluja viranomaisten kanssa Natura-alueita koskevien tavoitteiden tulkinnasta.
- Suunnittelutarveratkaisujen myöntämiseen sovellettavien periaatteiden tiukentaminen selvitysalueen kaltaiselle rajatulle alueelle asettaa eri alueiden maanomistajat keskenään eriarvoiseen asemaan ja johtaa siten maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaarantumiseen.
- Pohjois-Espoon kylä- ja rantaosayleiskaavat -selvitys on yhtenä kohtana kaavoituksen työohjelmassa 2010-2013. On kuitenkin vielä epäselvää, voidaanko maankäyttö- ja rakennuslakiin sisällytettyä kohtaa rakennusluvan myöntämisen perusteena toimivasta yleiskaavasta soveltaa Espoon alueella. Määräys voi lain mukaan koskea vain kyläaluetta, johon ei kohdistu merkittäviä rakentamispaineita. Ympäristöministeriö on linjannut määräyksen koskevan lähinnä maaseutukyliä ja tarjoavan välineitä ennen kaikkea maaseutualueiden kehittämiseen.
- Nuuksion Natura-alueen läheisyydessä tulee jatkossakin vireille maankäytön suunnitelmia ja kaavahankkeita. Tuleeko jokaisen työn yhteydessä määritellä sille sopiva puskurivyöhyke Nuuksion suuntaan vai tulisiko asia ratkaista kerralla koko Nuuksion Natura-alueen osalta? Mikä tulee olemaan alueellisen ympäristöviranomaisen kanta näihin hankkeisiin?

9. Lähteitä

- Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaava, Natura-arvio. Pöyry Environment Oy. 18.3.2009.
- Eläinten kulkureittiselvitys Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaava-alueella ja siihen rajautuvalla alueella Kirkkonummella (Eski). Sito Oy. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B 96:2009.
- Nuuksion Pitkäjärven rakennuspaikkaselvitys 2009. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus, yleiskaavayksikkö. 25.3.2009.
- Kotinurkilta kallioille - Espoon luontokohteet. Espoon tekninen keskus ja Espoon ympäristökeskus 2008.
- Rakennettu Uusimaa. Uudenmaan rakennettu kulttuuriympäristö, luonnos 18.6.2007. toim. Lauri Putkonen. Uudenmaan liitto 2007.
- Luonnonsuojelulain mukaisten Natura-arviointien ja -lausuntojen laatu 2001-2005. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 30/2007.
- Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaava. Luontoselvitys yleiskaavatyötä varten. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B81:2006.
- Nuuksion kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 19 2006.
- Espoon arvokkaat geologiset kohteet 2006. Petrell, L. Monistesarja 2/2006. Espoo ympäristökeskus.
- Espoon arvokkaat luontokohteet 2005. Anttila, H. & Kuisma, S. Espoon ympäristökeskus.
- Espoon perinneympäristöselvitys 2003. Raatikainen, K. & Vaittinen, M. Espoon ympäristölautakunnan julkaisu 1/2003.
- Muutokset Espoon arvokkailla luontokohteilla 2003. Hirvonen, M-L. Espoon ympäristölautakunnan julkaisu 2/2003.
- Espoon keskiaikaisten kylien inventointi. Teija Nurminen. Espoon kaupunginmuseo 2000.
- Espoon kaupungin viher- ja vapaa-ajan järjestelmä. Espoon eteläosien yleiskaava. Kaupunkirakenneselvitys- osaraportti. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen suunnitelmia ja ohjelmia, A30:1995.
- Espoon rakennuskulttuuri ka kulttuurimaisema. Erkki Härö. Espoon kaupunginmuseo 1984 /1991

10. Liitteet

Liite 1. Selvitysalueen sijainti suhteessa Nuuksion Natura-alueeseen ja Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaava-alueeseen.

Liite 2. Nykyiset pientalo- ja kyläalueet.

Liite 3. Nykyiset ympärivuotiset asuinrakennukset selvitysalueella.

Liite 4. Nykyiset loma-asuinrakennukset selvitysalueella.

Liite 5. Maanomistus ja kiinteistöt selvitysalueella.

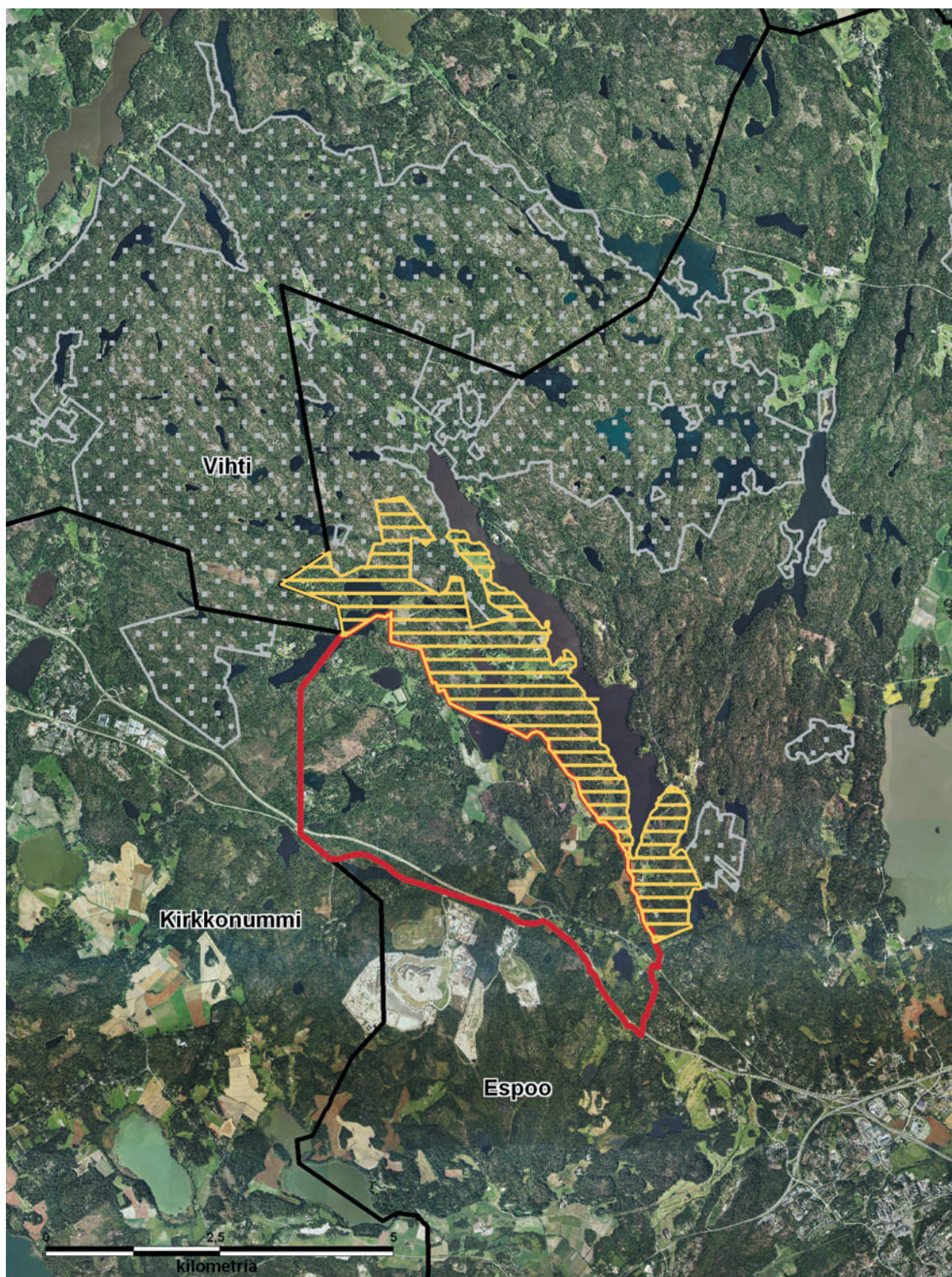
Liite 6. Ulkoilureittiverkosto selvitysalueella ja sen ympäristössä.

Liite 7. Ekologiset yhteydet.

Liite 8. Espoon pohjoisosien yleiskaavat osa I ja II sekä Kirkkonummen yleiskaava 2020.

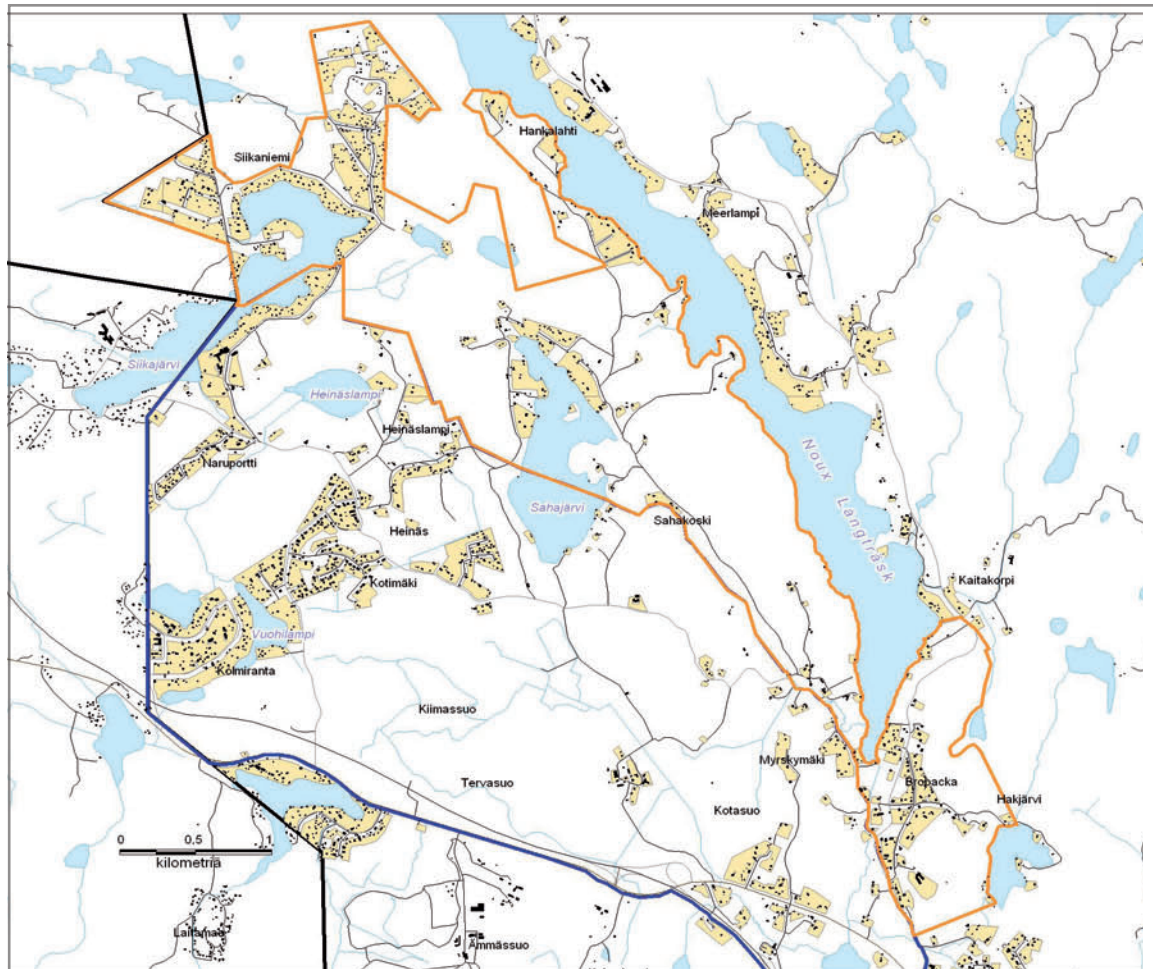
Liite 9. Vireillä olevat asemakaavat sekä kehityskuva-alueet selvitysalueen tuntumassa.

Liite 10. Myönteiset/ehdolliset ja kielteiset suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamispäätökset vuosilta 2000-2009 selvitysalueella.

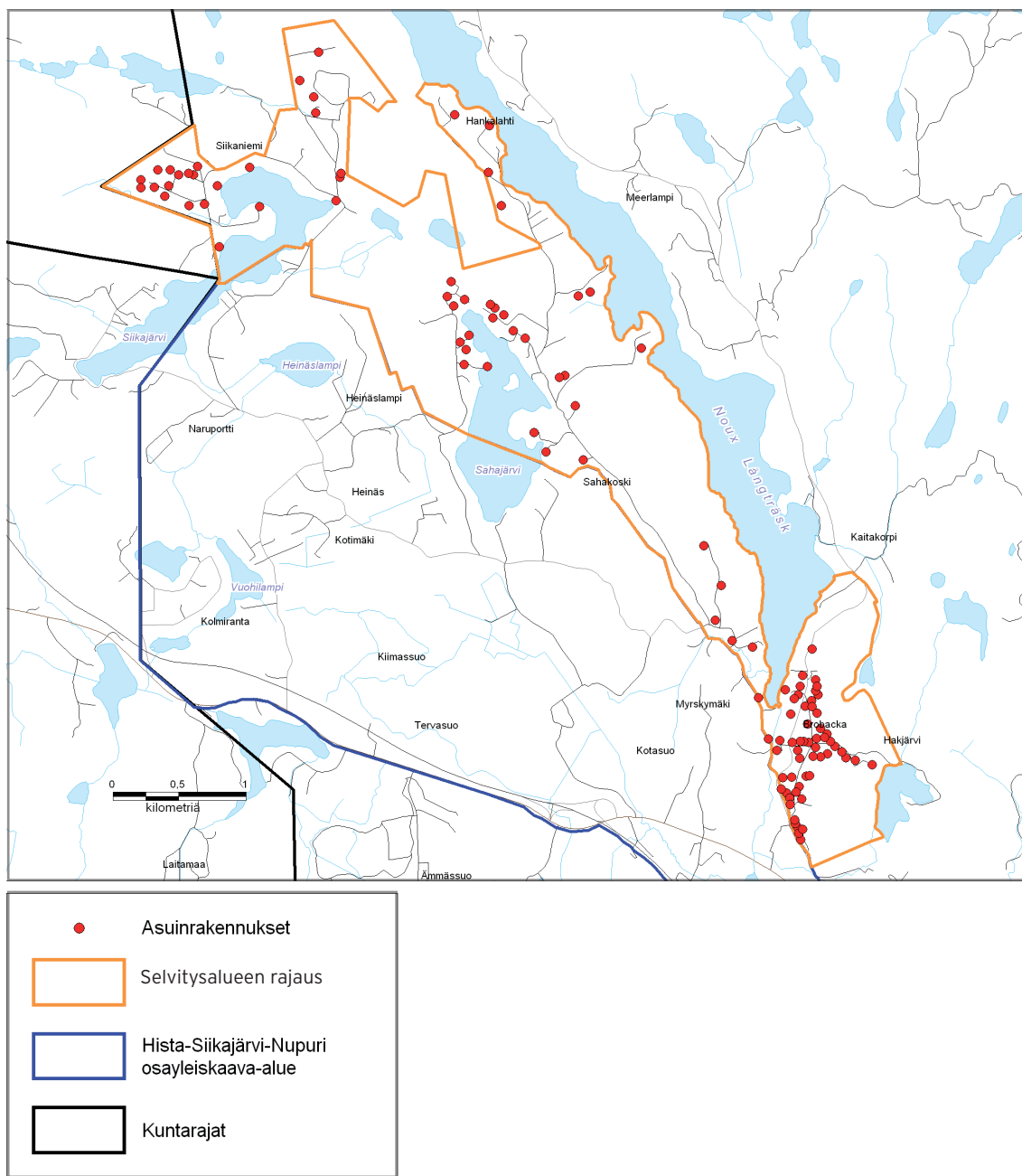
-
 Hista kaava-alueen raja
-
 Selvitysalueen raja
-
 Nuukson Natura-alue

LIITE 1. Selvitysalueen sijainti suhteessa Nuukson Natura-alueeseen ja Hista-Siikajärvi -Nupuri osayleiskaava-alueeseen

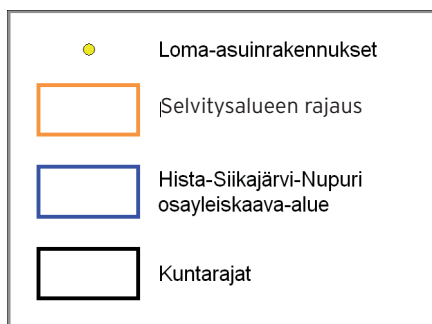
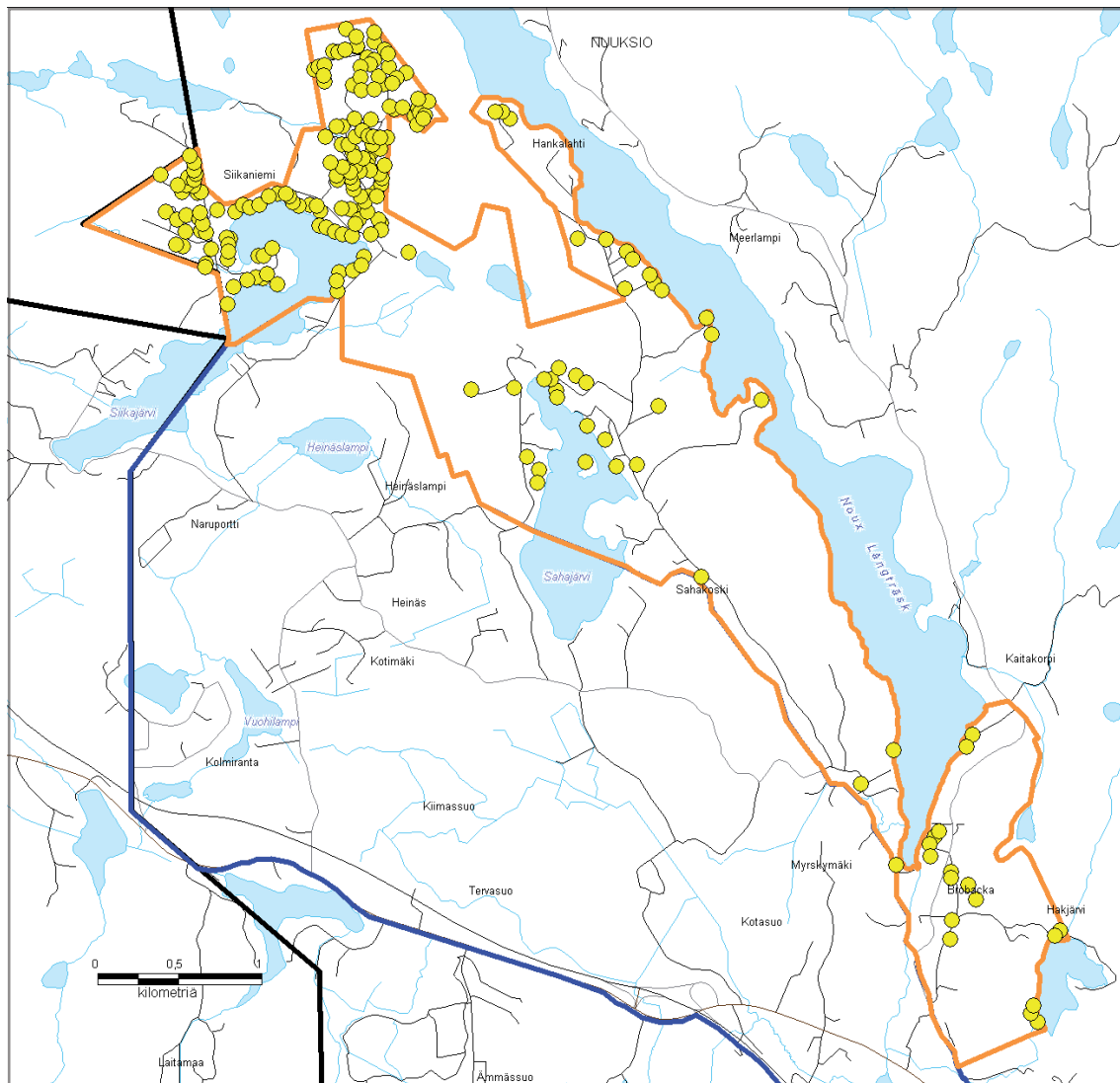

- Pientalo- ja kyläalueet
- Selvitysalueen rajaus
- Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaava-alue
- Kuntarajat

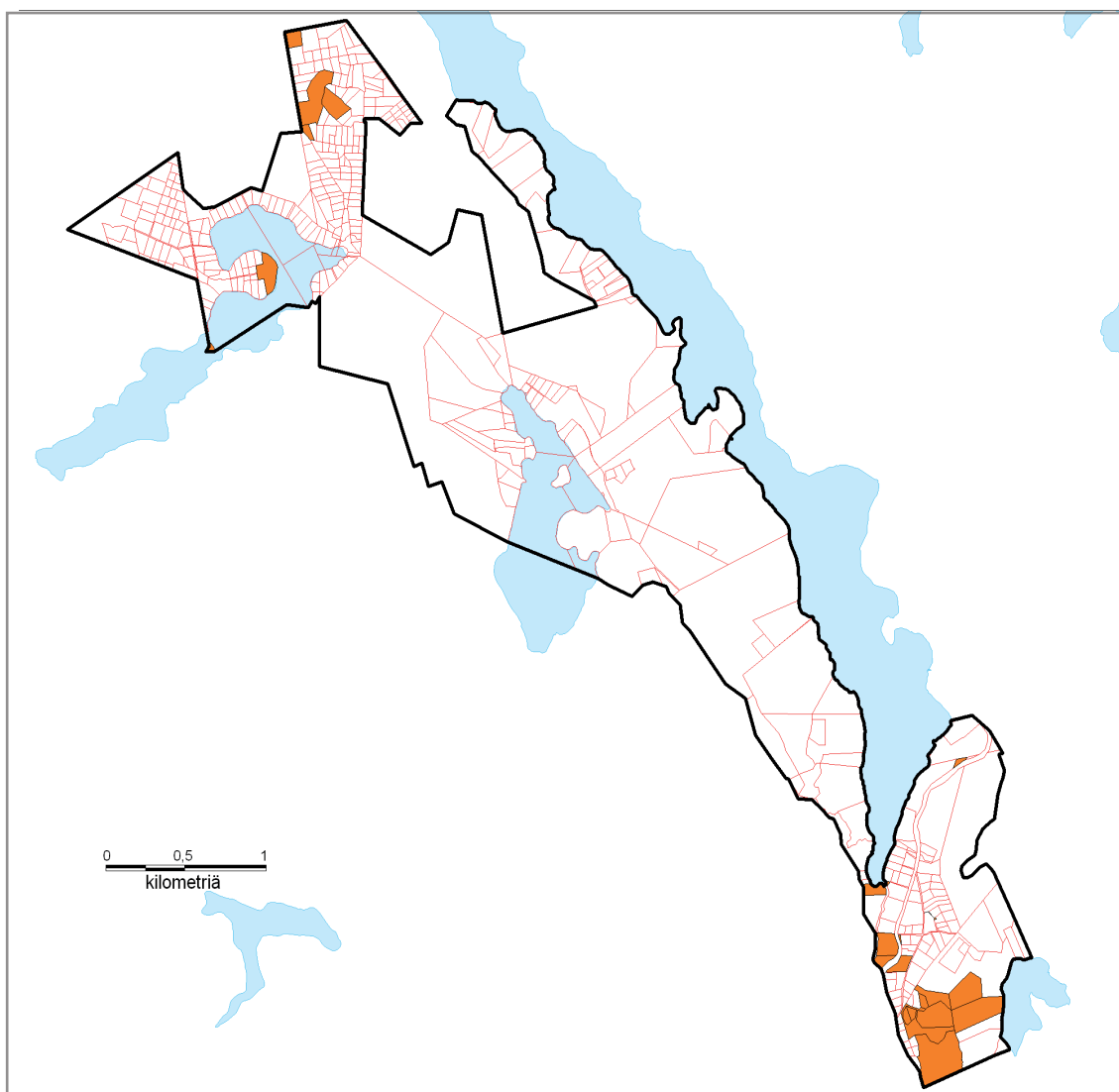
LIITE 2. Nykyiset pientalo ja kyläalueet.

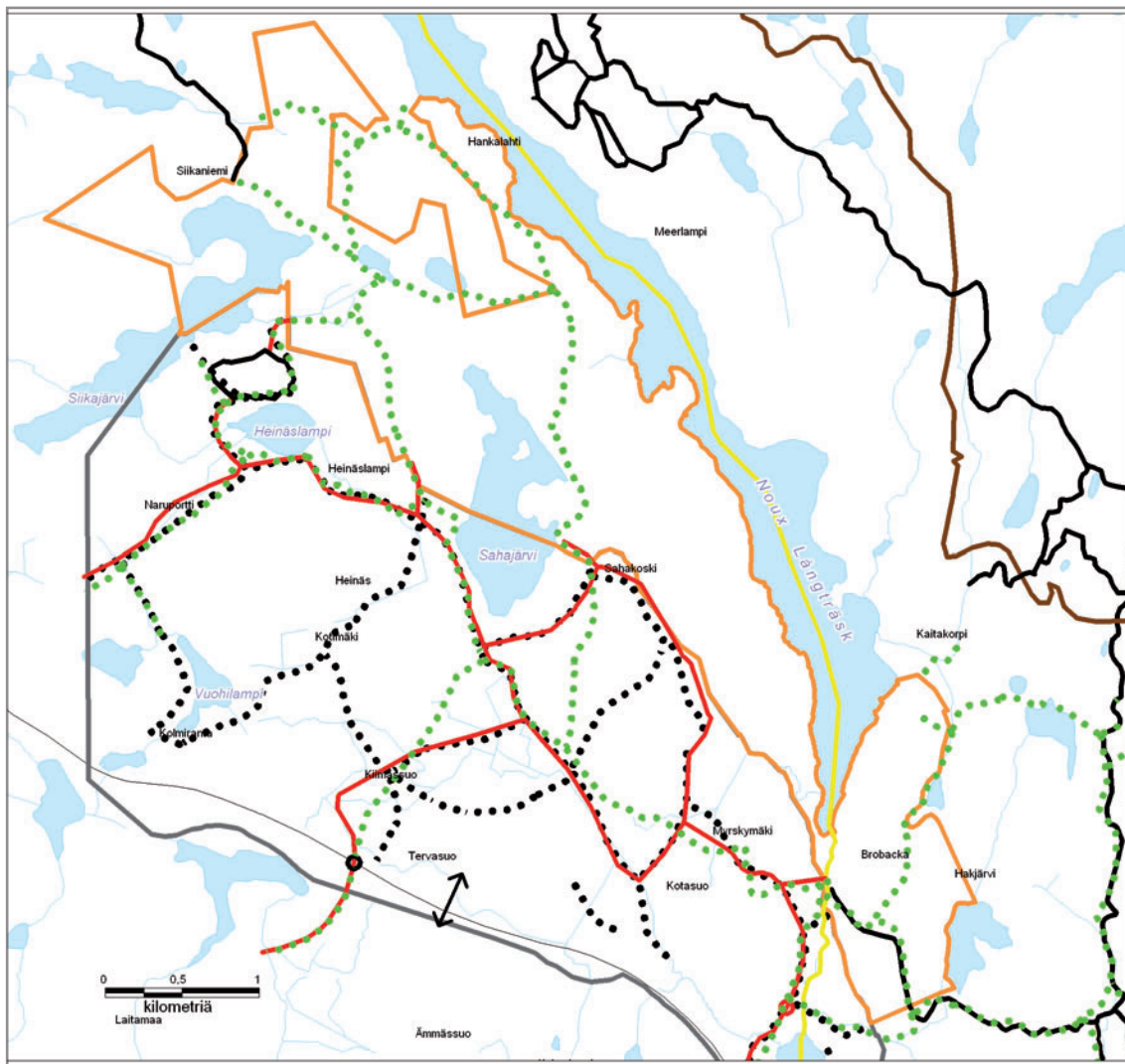
LIITE 3. Nykyiset ympärivuotiset asuinrakennukset selvitysalueella.

LIITE 4. Nykyiset loma-asuinrakennukset selvitysalueella

- Espoon kaupungin omistamat kiinteistöt
- Kiinteistöt
- Selvitysalueen raja

Ulkoilureittien yleissuunnitelma

- Rakennettu ulkoilureitti
- Suunniteltu ulkoilureitti
- Rakennettu ratsastusreitti
- Suunniteltu melontareitti

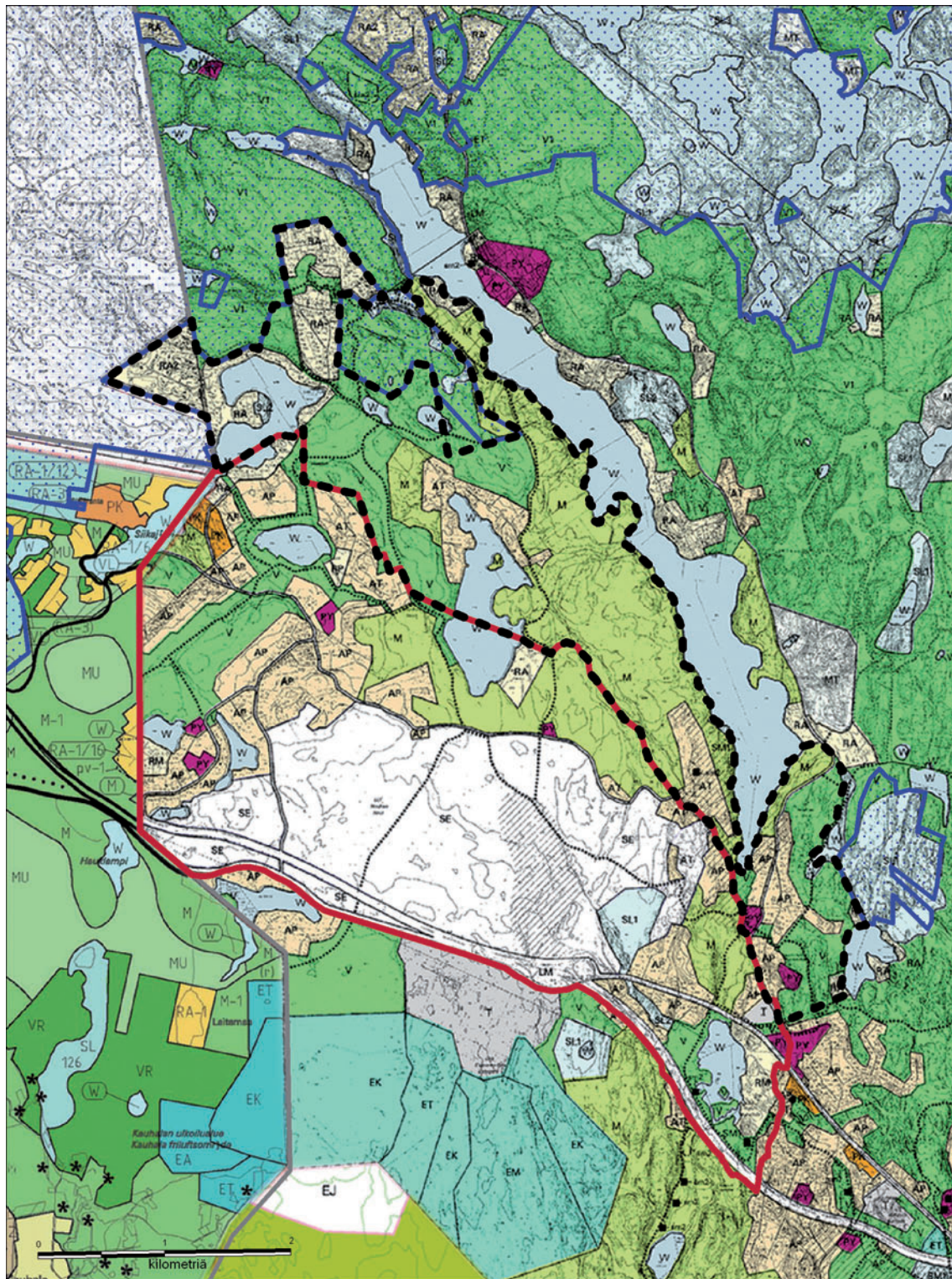
Espoon pohjoisosien yleiskaava, osa I

- Pääulkoilureitti

Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaavaehdotus

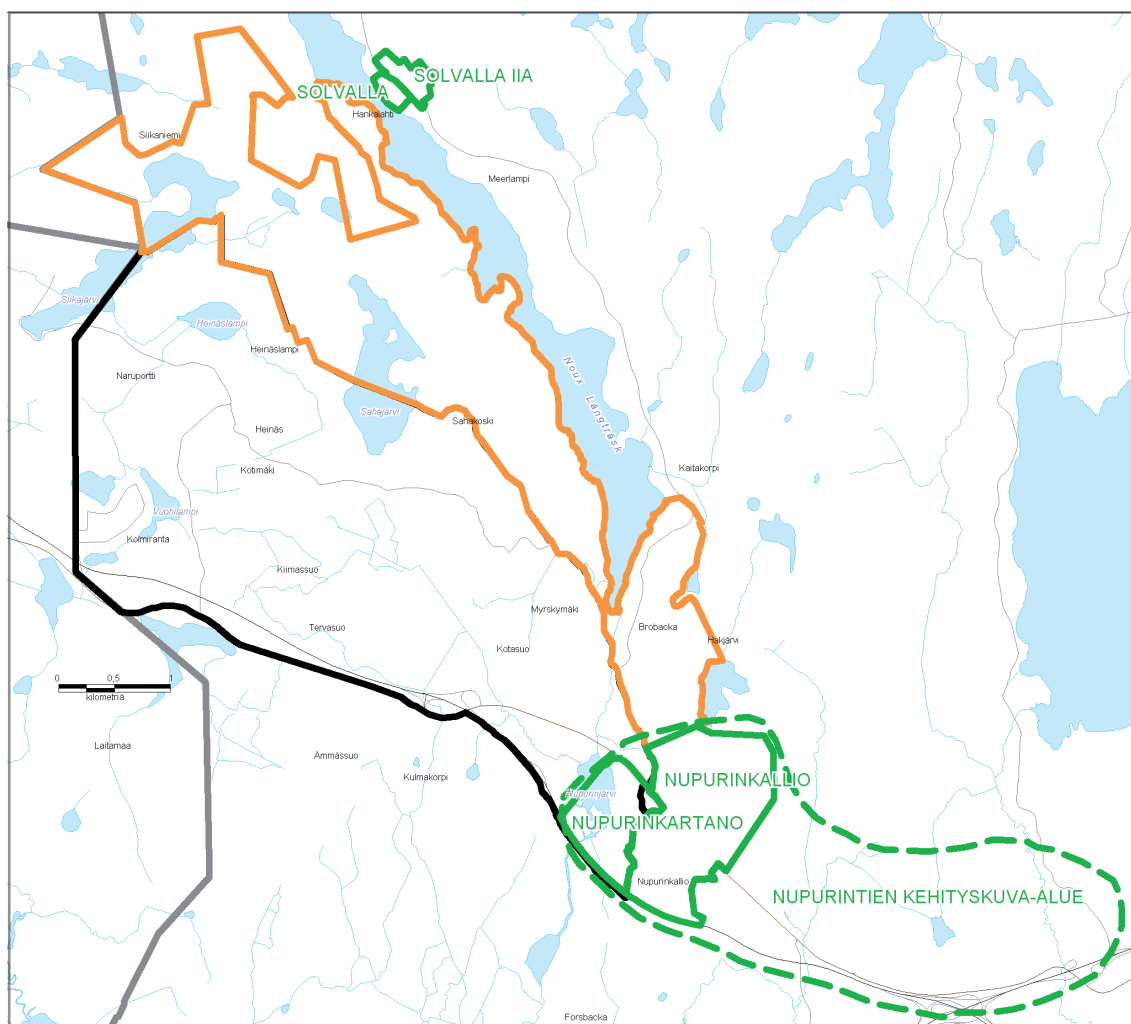
- Ohjeellinen ulkoilureitti
- ↔ Kevyen liikenteen yhteystarve
- Selvitysalueen rajaus
- Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaava-alue

LIITE 6. Ulkoilureittiverkosto selvitysalueella ja sen ympäristössä. Ulkoilureittien yleissuunnitelma on hyväksytty 2008. Sitä on täydennetty Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaavaehdotuksen ohjeellisilla ulkoilureiteillä. Espoon pohjoisosien yleiskaavan osa I, pääulkoilureitistö on hyväksytty 1994.

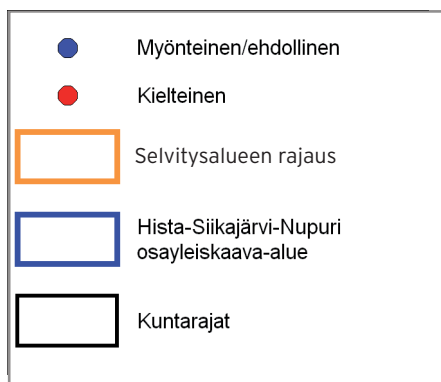
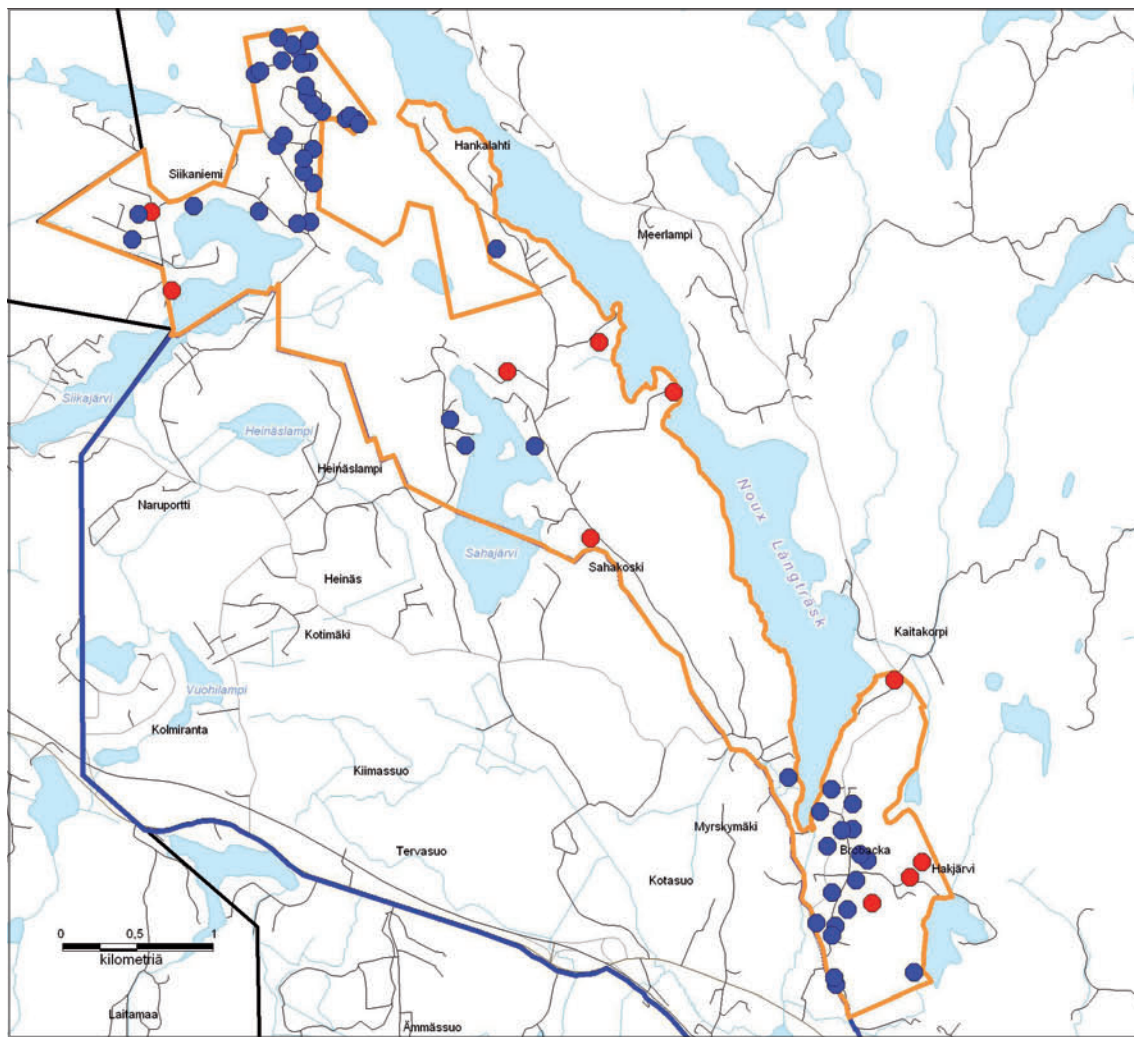

- Hista-Siikajärvi-Nupuri osayleiskaava-alue
- Selvitysalueen rajaus
- Nuuksion Natura-alue

LIITE 8. Espoon pohjoisosien yleiskaavat osa I ja II sekä Kirkkonummen yleiskaava 2020.

LIITE 9. Vireillä olevat asemakaavat sekä kehityskuva-alueet selvitysalueen tuntumassa. Solvallaan asemakaava ja asemakaavan muutos on hyväksytty ja lainvoimainen.

LIITE 10. Myönteiset/ehdolliset ja kielteiset suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamispäätökset vuosilta 2000-2009 selvitysalueella. Tuona aikana käsitellyjen hakemusten määrä on kaikkiaan 61, joista 51 tehtiin myönteinen/ehdollinen ja 10 kielteinen päätös.

